

BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W 2015 R.

Opracowania sygnałne

Listopad 2016

Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

Ogólne zasady finansów publicznych, gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego, sprawozdawczości budżetowej oraz klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych regulują m.in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r., poz. 1515 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r., poz. 1445 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r., poz. 1392 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r. poz. 513 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 I 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r. poz. 119),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053).

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą różnić się od podanych wielkości „ogółem”.

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.

* * *

W 2015 r. łączne dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa podkarpackiego wyniosły 10289,2 mln zł i w porównaniu z 2014 r. zmniejszyły się o 0,7%. Wydatki wyniosły 10351,7 mln zł i zmniejszyły się o 0,3% w porównaniu z 2014 r. W odniesieniu do 2005 r., dochody i wydatki zwiększyły się ponad 2-krotnie. Zagregowany wynik omawianych budżetów wyniósł w 2015 r. -62,5 mln zł i w porównaniu z rokiem 2014 pogorszył się o 36,3 mln zł.

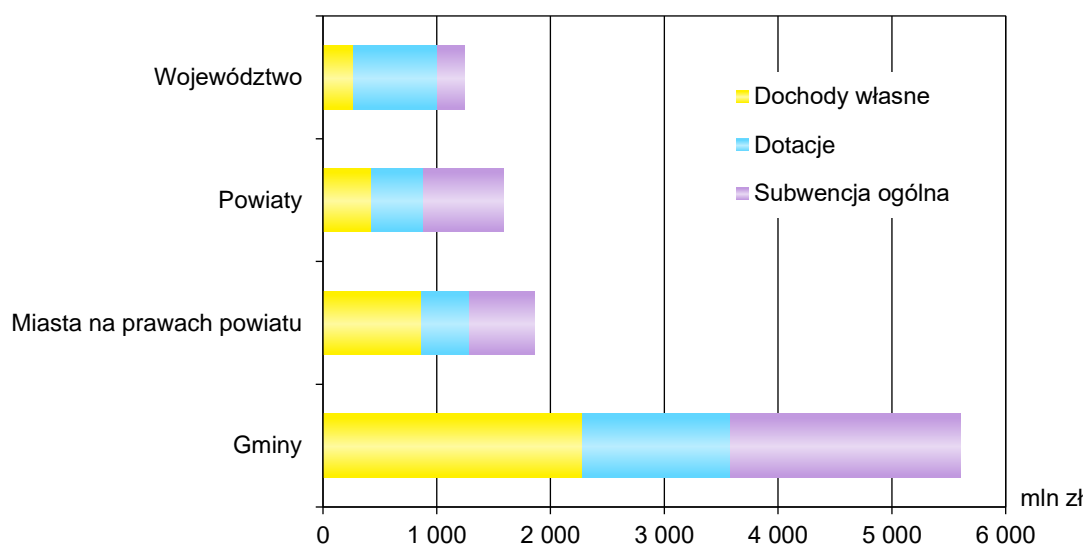
Dochody, wydatki i wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2015 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
Dochody w mln zł	10289,2	5601,8	1855,9	1587,8	1243,6
2014=100	99,3	100,7	99,9	97,1	95,4
Wydatki w mln zł	10351,7	5421,1	2031,8	1572,4	1326,5
2014=100	99,7	97,8	103,7	96,6	105,4
Wynik finansowy ¹ w mln zł	-62,5	180,7	-175,8	15,5	-82,9

¹ Deficyt (-) lub nadwyżka (+) budżetowa.

Największy udział jednostek samorządowych poszczególnych szczebli w realizacji dochodów w 2015 r. uzyskały gminy (54,4%), następnie miasta na prawach powiatu (18,0%), powiaty (15,4%) oraz województwo (12,1%). Bardzo podobnie do dochodów kształtował się udział jednostek samorządowych w realizacji wydatków. Największy udział uzyskały gminy (52,4%), następnie miasta na prawach powiatu (19,6%), powiaty (15,2%) oraz województwo (12,8%).

Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2015 r.

Głównym źródłem dochodów jednostek samorządu terytorialnego w 2015 r. były **dochody własne**, które stanowiły 37,4% dochodów ogółem i wyniosły 3850,6 mln zł. W porównaniu z 2014 r. dochody własne wzrosły o 4,0%, najwięcej w budżecie województwa (o 12,4%), natomiast najmniej w budżetach miast na prawach powiatu (o 2,1%). Największy udział dochodów własnych odnotowano w budżetach miast na prawach powiatu (46,9%), a najmniejszy w budżecie województwa (21,6%).

W dochodach własnych jednostek samorządu terytorialnego najważniejszą pozycję stanowił podatek dochodowy od osób fizycznych, a w przypadku budżetu województwa – także od osób prawnych. Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych wyniosły 1401,0 mln zł, stanowiąc 36,4% dochodów własnych. W budżecie województwa większe znaczenie miały dochody z tytułu podatku od osób prawnych, które stanowiły 51,9% dochodów własnych i 11,2% ogółu dochodów budżetu województwa. Spośród podatków majątkowych, znaczny udział w dochodach gmin i miast na prawach powiatu miały dochody z tytułu podatku od nieruchomości, które stanowiły 27,6% dochodów własnych gmin i 22,7% dochodów własnych miast na prawach powiatu.

Dochody własne budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2015 r.

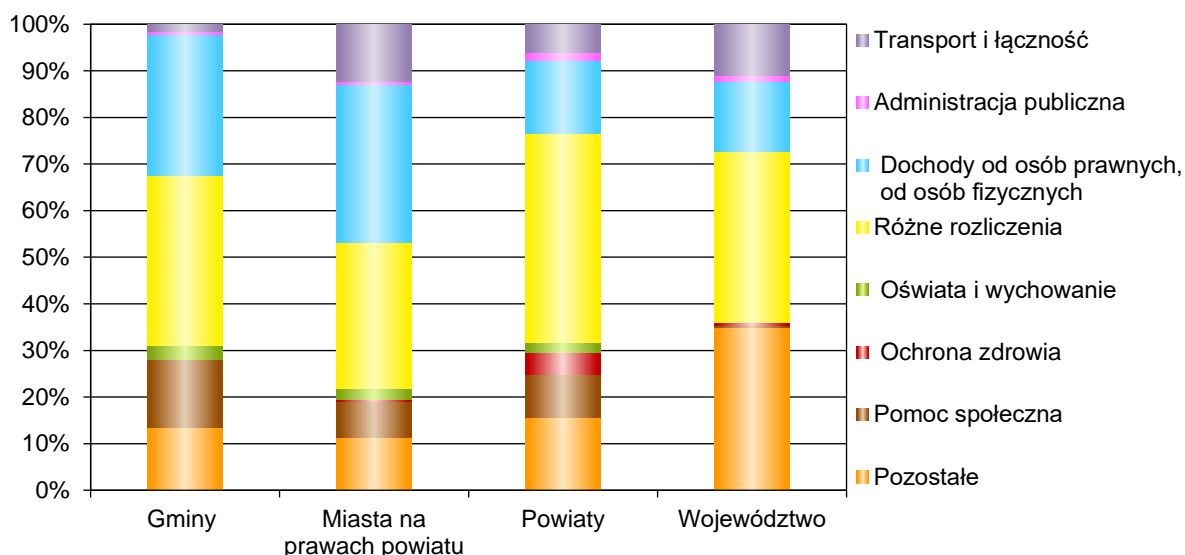
Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
	w mln zł				
Dochody własne	3850,6	2282,4	870,2	429,9	268,1
Podatek dochodowy	1615,8	831,6	376,0	224,0	184,3
od osób prawnych	214,8	39,2	28,2	8,4	139,0
od osób fizycznych	1401,0	792,4	347,7	215,6	45,3
Podatek rolny	85,7	82,9	2,8	-	-
Podatek leśny	15,6	15,6	0,0	-	-
Podatek od nieruchomości	826,8	629,3	197,4	-	-
Podatek od środków transportowych	45,1	35,9	9,2	-	-
Podatek od działalności gospodarczej	2,1	1,6	0,5	-	-
Podatek od spadków i darowizn	6,4	4,8	1,6	-	-
Podatek od czynności cywilnoprawnych	38,1	24,6	13,5	-	-
Opłata skarbową	14,0	8,1	5,9	-	-
Opłata eksploatacyjna	10,5	9,1	1,5	-	-
Opłata targowa	7,2	5,2	2,0	-	-
Dochody z majątku	226,5	142,1	60,6	17,6	6,3
w tym z najmu, dzierżawy	82,8	51,5	21,6	7,7	2,0
Pozostałe dochody	956,7	491,7	199,2	188,4	77,5
w tym środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł	88,4	74,3	8,4	5,4	0,3

Subwencja ogólna – w 2015 r. wyniosła 3532,5 mln zł, stanowiąc 34,3% ogółu dochodów. W porównaniu z 2014 r. wysokość subwencji ogólnej zwiększyła się o 0,1%, najwięcej, bo o 3,4%, w budżetach miast na prawach powiatów. W budżecie województwa wartość ta zmniejszyła się o 22,9%. Subwencja ogólna miała największy udział w dochodach budżetów powiatów (44,6%), a najmniejszy w budżecie województwa (19,3%). Największą część subwencji ogólnej (69,7%) stanowiła część oświatowa – 2462,4 mln zł.

Najmniejszy udział w dochodach ogółem stanowiły **dotacje**, które wyniosły 2906,1 mln zł, z czego 1834,0 mln zł to dotacje celowe. Ponad 63% dotacji celowych stanowiły dotacje z budżetu państwa z zakresu administracji rządowej. Łącznie dotacje stanowiły ponad 28% ogółu dochodów, od 59,2% w budżecie województwa do 22,6% w budżetach miast na prawach powiatu. W porównaniu z 2014 r. dotacje zmniejszyły się o 7,1%.

W strukturze dochodów jednostek samorządu terytorialnego według działów klasyfikacji budżetowej główną pozycją były różne rozliczenia, które stanowiły ok. 37% dochodów ogółem. Ważnym źródłem dochodów były także dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem oraz pomoc społeczna odpowiednio 26,8% oraz 10,8%.

Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2015 r.

Uwaga. Pozycja „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych” zawiera również dochody od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem.

Jednostki poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego różnią się między sobą wielkością dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

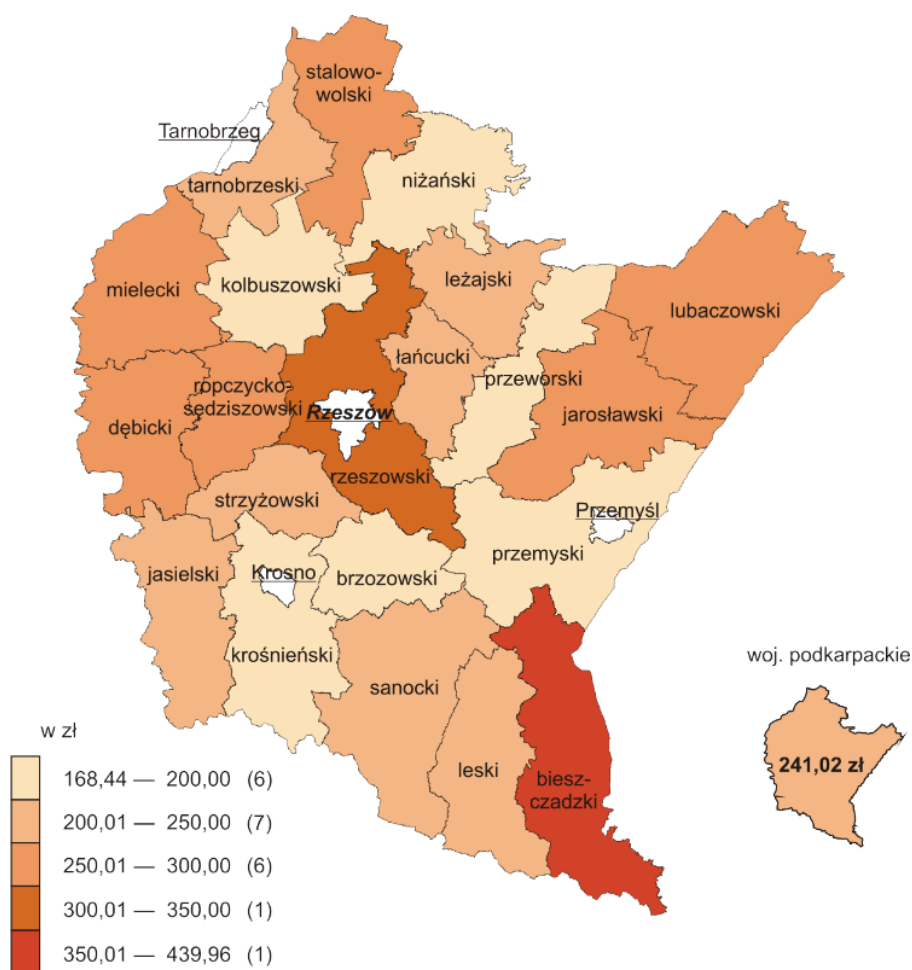
Przeciętna wartość tego wskaźnika dla gmin w 2015 r. kształtowała się na poziomie 3140 zł. Najwyższy dochód odnotowano w gminach Ostrów (6009 zł) i Cisna (5101 zł), najniższy zaś w gminach Rudnik nad Sanem (2616 zł) i Lubenia (2618 zł). Wynika z tego, że dochody gmin o najwyższych dochodach na mieszkańca były ponad 2-krotnie wyższe niż w gminach o najniższych dochodach.

Dochody budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 5403 zł - od 6390 zł w Krośnie do 4309 zł w Tarnobrzegu.

Dochody budżetów powiatów wyniosły średnio 890 zł na 1 mieszkańca. Najwyższe dochody były w powiatach bieszczadzkim (1366 zł) i lubaczowskim (1225 zł), a najniższe w powiatach przemyskim (597 zł) i krośnieńskim (635 zł).

Dodatkowo na każdego mieszkańca z budżetu województwa przypadało przeciętnie 585 zł dochodów ogółem, z czego 126 zł to dochody własne.

Dochody własne budżetów powiatów na 1 mieszkańca w 2015 r.

W nawiasach podano liczbę powiatów.

Dochody własne budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2015 r. kształtowały się na przeciętnym poziomie 1280 zł. Największe dochody własne odnotowano w gminach Ostrów (4059 zł) i Solina (3236 zł), najniższe natomiast w gminach Jarocin (521 zł) i Harasiuki (543 zł). Dochody własne gmin o najwyższych dochodach na mieszkańca były blisko 8-krotnie wyższe niż w gminach o najniższych dochodach.

W miastach na prawach powiatu na 1 mieszkańca przypadło przeciętnie 2533 zł dochodów własnych, najwięcej w Rzeszowie (2804 zł), najmniej w Przemyślu (2052 zł).

W powiatach na 1 mieszkańca przypadło przeciętnie 241 zł dochodów własnych – najwięcej w powiatach bieszczadzkiem (440 zł) i rzeszowskim (325 zł), najmniej w powiatach niżańskim (168 zł) i kolbuszowskim (174 zł).

Głównym obciążeniem dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego są **wydatki bieżące** – w 2015 r. wyniosły 7962,8 mln zł, stanowiąc 76,9% wydatków ogółem. W porównaniu z 2014 r. wydatki bieżące zwiększyły się o 3,7%.

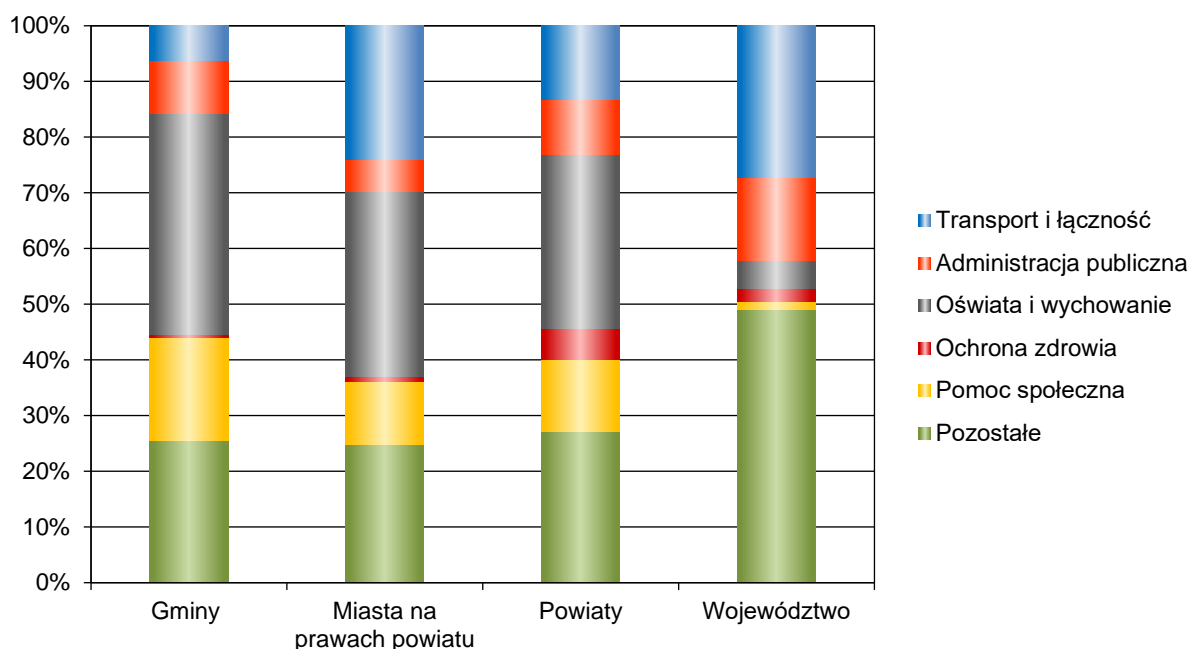
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2015 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
Ogółem	10351,7	5421,1	2031,8	1572,4	1326,5
Wydatki bieżące	7962,8	4656,6	1483,0	1307,9	515,4
w tym:					
Dotacje	800,7	340,7	155,6	100,7	203,7
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	1050,8	865,5	133,7	44,5	7,0
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	5992,8	3394,8	1160,2	1148,0	289,7
w tym:					
wynagrodzenia	3381,3	1893,5	641,3	699,6	146,9
pochodne od wynagrodzeń	640,4	380,2	116,3	117,4	26,6
zakup materiałów i usług	1526,1	886,3	335,8	215,1	88,9
Na obsługę długu publicznego	87,8	43,9	24,5	10,4	9,0
Wydatki majątkowe	2388,8	764,4	548,8	264,5	811,1
w tym inwestycyjne	2367,7	759,8	545,3	263,6	799,0

W wydatkach bieżących największy udział miały wynagrodzenia oraz zakup materiałów i usług, które stanowiły odpowiednio 42,5% i 19,2%. Na inwestycje przeznaczono 22,9% ogółu wydatków, które stanowiły niemal całość **wydatków majątkowych**.

Porównując strukturę wydatków według rodzajów dla poszczególnych szczebli jednostek samorządu terytorialnego można zauważyć, że najwyższy udział wydatków bieżących odnotowano w budżetach gmin (85,9%), najniższy zaś w budżecie województwa (38,9%). Na wynagrodzenia stosunkowo najwięcej wydano z budżetów powiatów (44,5%), a najmniej z budżetu województwa (11,1%). Dotacje stanowiły najwyższy udział w wydatkach budżetu województwa (15,4%), a najniższy w budżetach gmin (6,3%). Zakup materiałów i usług stanowił 16,5% wydatków w budżetach miast na prawach powiatu i 6,7% wydatków w budżecie województwa. Na inwestycje najwięcej wydano z budżetu województwa (60,2%), a najmniej z budżetów gmin (14,0%).

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2015 r.

W strukturze wydatków jednostek samorządu terytorialnego według działów klasyfikacji budżetowej w 2015 r. największą pozycję stanowiły wydatki na oświatę i wychowanie, które wyniosły ponad 3,4 mld zł, co stanowiło 32,7% ogółu wydatków. Największy udział wydatków na oświatę i wychowanie odnotowano w budżetach gmin (39,8%), a najmniejszy w budżecie województwa (5,0%). Ważną pozycję w wydatkach jednostek samorządu terytorialnego zajmuje pomoc społeczna. Łączna kwota wydatków na pomoc społeczną wyniosła 1,5 mld zł, co stanowiło 14,0% ogółu wydatków. Największy ich udział odnotowano w budżetach gmin (18,5%), a najmniejszy w budżecie województwa (1,3%). Na transport i łączność wydatki wyniosły 1,4 mld zł, co stanowiło 13,5% ogółu wydatków, przy czym największy ich udział odnotowano w budżecie województwa (27,2%), a zaledwie 6,3% w budżetach gmin.

W 2015 r. wydatki gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 3039 zł, z czego najwyższe wydatki odnotowano w gminach Ostrów (6433 zł) oraz Cisna (5086 zł), a najniższe w gminach Przeworsk (2387 zł) i Ulanów (2389 zł). W przeliczeniu na 1 mieszkańca gmina o najwyższych wydatkach przeznaczyła blisko 3-krotnie wyższą kwotę niż gmina, w której wydatki były najniższe.

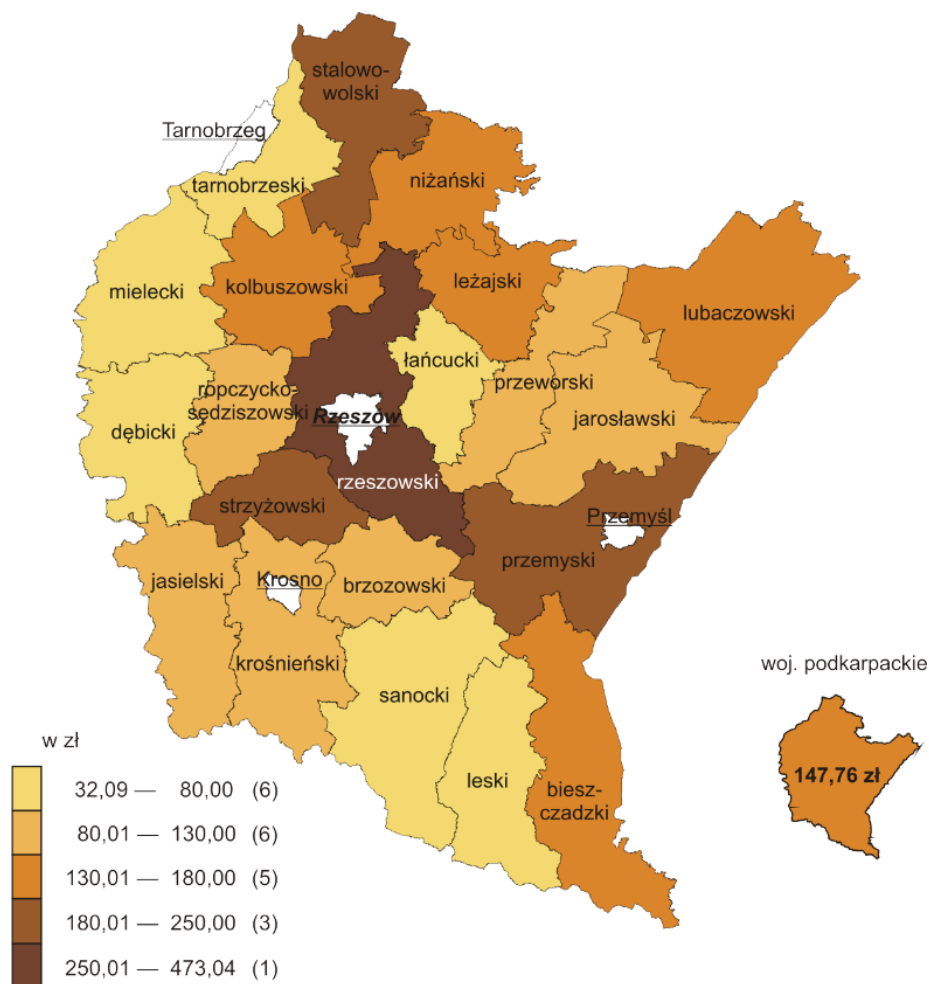
Z kolei wydatki inwestycyjne gmin na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 426 zł. Na inwestycje ze swego budżetu najczęściej wydały gminy Horyniec-Zdrój i Jaślicka (odpowiednio 1919 zł i 1863 zł), a najmniej gminy Borowa i Brzozów (odpowiednio 47 i 96 zł).

Przeciętne wydatki budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 5914 zł, z czego wydatki inwestycyjne wyniosły 1587 zł.

Najwyższe wydatki na mieszkańca ogółem, jak i inwestycyjne odnotowano w Krośnie (odpowiednio 6925 zł i 2518 zł), a najniższe w Tarnobrzegu (odpowiednio 4413 zł i 422 zł).

Wydatki inwestycyjne budżetów powiatów na 1 mieszkańca w 2015 r.

Wydatki ogółem budżetów powiatów na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 881 zł, w tym wydatki inwestycyjne wyniosły 148 zł. Najwyższe wydatki ogółem odnotowano w powiatach bieszczadzkim (1346 zł) i lubaczowskim (1219 zł), a najniższe w powiatach przemyskim (590 zł) i krośnieńskim (624 zł). Nieco inaczej przedstawiały się wydatki inwestycyjne z budżetów powiatów – najwyższe odnotowano w powiatach rzeszowskim (473 zł na 1 mieszkańca) i stalowowolskim (233 zł), a najniższe w powiatach łańcuckim (32 zł) i sanockim (42 zł).

Ponadto na każdego mieszkańca z budżetu województwa wydatkowano przeciętnie 624 zł, z czego 376 zł przeznaczono na inwestycje.